

Broj/Број: 04/5-50-1-1206-13-1/09
Sarajevo/Сарајево, 22. 07. 2009. godine

IZVJEŠTAJ

sa Proljetnog zasjedanja Parlamentarne skupštine NATO-a,
održane u Oslu, od 22. do 26. maja 2009.

U radu Proljetnog zasjedanja Parlamentarne skupštine NATO-a, održanog u Oslu, od 22. do 26. maja 2009. godine, učestvovali su: Milorad Živković, predsjedavajući Delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini NATO-a i Ivo Miro Jović, član Delegacije.

Delegaciji su se 22. 05. pridružili Elma Kovačević, ambasadorica BiH u Kraljevini Norveškoj, a u periodu od 22.-26.05. 2009. godine Nikola Radovanović, ambasador Misija BiH pri NATO i Kraljevini Belgiji.

22. 05. 2009. godine

Održan je sastanak sekretara Delegacija. Sastanak je održan sa sljedećim dnevnim redom:

1. Upoznavanje sa planom rada Proljetne konferencije NATO PS,
2. Informacija o rezultatima sastanka sekretara Delegacija koji je održan u Viljnusu 04.04.2009. godine,
3. Informacija o štampanim materijalima za potrebe održavanja Proljetne konferencije,
4. Informacija o rasporedu rada Komiteta,
5. Priprema za održavanje sastanaka i konferencija NATO PS u 2009. godini
 - Godišnja Konferencija NATO PS, Edinburg, UK, 13-17. novembar 2009.godine,
 - Sastanci u 2010., 2011., 2012. i 2013.
6. Saradnja između Delegacija i Međunarodnog Sekretarijata.

Isti dan je održan i sastanak Delegacije gdje su članovi Delegacije upoznati sa rasporedom rada Proljetne konferencije i zaključcima sa sastanka sekretara Delegacija. Dogovoren je način praćenja rada i učešća u radu Komiteta.

Delegacija je posjetila Ambasadu BiH u Kraljevini Norveškoj gdje je razgovarala sa Elmom Kovačević, ambasadoricom BiH i Aleksandrom Bilbijom, savjetnikom u Ambasadi.

Ambasadorica Elma Kovačević je upoznala članove Delegacije sa radom Ambasade, aktivnostima oko 16 000 BiH građana koji žive i rade u Kraljevini Norveškoj, sporazumima koji su potpisani između BiH i Norveške, posebno o onom koji tretira vizne olakšice, socijalno osiguranje i izbjegavanje dvostrukog oporezivanja.

Politički odnosi između dvije zemlje su izuzetno dobri, ekonomska razmjena je zenemarljiva, a u zadnje vrijeme se postavlja pitanje statusa dvojnog državljanstva.

Norveška godišnje ulaže oko 13 miliona Eura u BiH i veoma je važno sa kakvom se ozbiljnošću troši novac koji ima za cilj, pored ostalog, da razvija održiva mala i srednja preduzeća.

Nastoji se uspostaviti zračna linija između BiH i Osla koja će biti u funkciji bolje povezanosti BiH građana sa BiH.

Konstatirano je da je saradnja dva parlamenta i parlamentarnih tijela za primjer i da treba predlagati i podržavati projekte koji će dalje unapređivati bilateralne odnose.

Članovi Delegacije su dali nekoliko preporuka ambasadorici Kovačević oko projekata koje bi trebalo bolje osmišljavati, a posebno o mogućem unapređenju saradnje između Minisarstava odbrane BiH i Kraljevine Norveške na programima preobuke vojnika, delaboracije i uništavanja municije.

Ambasadorica Kovačević je sugerisala da se preko Ministarstva odbrane BiH pokrene pitanje slanja vojnog atašea koji bi pokrivaio region Skandinavije jer brojni projekti bi se mogli realizirati u oblasti odbrane i sigurnosti.

23.05 2009. godine

Rad Proljetnog zasjedanja NATO PS se odvijao po planu. Prije početka rada Komiteta održani su sastanci političkih grupacija Konzervativaca i Kršćanskih demokrata, Alijanse liberala i demokrata i grupacije Socijalista. Na pomenutim sastancima su razmijenjena mišljenja o temama koje su predviđene za raspravu tokom Konferencije.

Održani su sastanci Komiteta na kojima su članovi Delegacije PS BiH uzeli učešće:

- Komitet za civilnu dimenziju sigurnosti,
- Komitet za odbranu i sigurnost,
- Komitet za ekonomska i sigurnosna pitanja,

Komitet za civilnu dimenziju sigurnosti

U radu Komiteta učestvovali su Milorad Živković i ambasador Nikola Radovanović. Radom Komiteta je predsjedavala Jo Ann Emerson, SAD .

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Civilno – vojni odnosi u Avganistanu, Elisabeth Rasmusson, generalni sekretar Norveškog narodnog vijeća za izbjeglice
- NATO komunikacijski izazovi: Stanje i perspektive, Jean Francois Bureau, pomoćnik generalnog sekretara
- Mehanizmi kooperacije u regionu Centralne Azije, Marc Angel Luxemburg
- Sigurnost hrane, sigurnosni aspekti i krizni menadžment, Josette Sheeren, izvršni direktor UN Program hrane
- Porast piratstva i njegov uticaj na regionalnu suradnju, Lord Jopling UK
- Republika Moldova: unutrašnji izazovi, put ka Euroatlanskim integracijama, Marc Angel Luxemburg

Rasprava o Avganistanu je bila najviše usmjerena na probleme oko predstojećih izbora i bojazni koja je izražena oko regularnosti istih. Naime, u posljednje vrijeme je donesen jedan broj zakona koji krše ljudska prava i dostojanstvo žena i djece. Nepodijeljena je zabrinutost oko toga kao i oko organizacije samih izbora o čemu je izneseno niz prijedloga i upozorenja predstavnika država iz regiona kao i NATO predstavnika. Rezolucija o stanju u Republici Moldovi, koju je predložila delegacija Rumunije, naglašava stanje nakon parlamentarnih izbora i poziva rukovodstvo Moldove da krene u reforme što su potvrdili i učesnici u diskusiji.

Komitet za odbranu i sigurnost

U radu Komiteta su učestvovali Milorad Živković i Nikola Radovanović. Radom Komiteta je predsjedavao Julio Miranda Calha, predsjedavajući, Portugal.

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Stavovi i gledanja Norveške na sigurnosne izazove i jačanje odnosa Norveške sa NATO, Espen Berth Eide, državni sekretar Ministarstva odbrane Kraljevine Norveške,
- Aktuelno stanje u Avganistanu, prioriteti i naučene lekcije ISAF NATO operacija, Ambasador Fernando Gentlini, NATO predstavnik u Avganistanu
- Oslo proces o rasprskavajućoj municiji, Espen Berth Eide, državni sekretar Ministarstva odbrane Kraljevine Norveške,
- Implikacije Oslo procesa o rasprskavajućoj municiji za NATO, Michael Miggins, Šef sekcije za kontrolu naoružanja
- NATO odbrambene potrebe, Ragnheidur Arnadottir Island

Rasprava o sigurnosnim izazovima vođena je sa ciljem da se naglasi kolektivna odgovornost za stanje sigurnosti u kriznim regionima. Naglašen je uticaj globalne finansijske krize na sigurnosne izazove. Posebno je istaknuta uloga nove Američke administracije u unapređenju odnosa i dijaloga sa Rusijom i evropskim partnerima u NATO.

Problemi u Avganistanu su ozbiljni i NATO mora na rješavanju i poboljšanju situacije raditi i više i efikasnije. Posebno je naglašen značaj odnosa Pakistana i Avganistana, efikasnosti NATO snaga na terenu, pitanje narednih izbora u Avganistanu, nezadovoljstvo usvojenim zakonom o pravu žena i djece u Avganistanu kao i potrebi da se NATO snage dalje jačaju i time postanu još efikasnije u obavljanju poslova koji su definisani misijom.

Kada je u pitanju Oslo Protokol o kloster municiji traži se od zemalja potpisnica da istraju na poštovanju odredbi Protokola te da odnos prema preuzetim obavezama treba biti proces, a ne obaveza koja će se potpisom na sporazum zaboraviti.

- Komitet za ekonomska i sigurnosna pitanja,

U radu Komiteta su učestvovali Ivo Miro Jović i ambasador Nikola Radovanović. Radom Komiteta je predsjedavao Hugh Bayley, predsjedavajući, UK.

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Sigurnost hrane, sigurnosni aspekti i krizni menadžment, Josette Sheeren, izvršni direktor UN Program hrane
- Rasprava i praćenje utroška vojnog budžeta u svjetlu globalne finansijske krize i recesije, Neil Davies, MO UK
- Globalni energetske trendovi, Dag Harald Claes, Univerzitet Oslo
- Porast troškova proizvodnje hrane i implikacije po sigurnost hrane, Petras Austrevicius, Litvanija

Poseban interes je bio posvećen raspravi oko utroška sredstava za vojne budžete u svjetlu globalne finansijske krize. Sugerise se rasprava o stavkama vojnih budžeta, ali ne na štetu efikasnosti vojnih operacija. Učesnici u raspravi smatraju da ima prostora za uštede i sugerisu kampanju u koju će se ići argumentima.

O energetske trendovima se razgovaralo u kontekstu krize koja je izazvana u odnosima Rusije i Ukrajine tokom zime 2008-2009. godina te implikacijama koje su imale skoro sve evropske zemlje. O sigurnosti proizvodnje hrane se govorilo sa aspekta zaštite okoline i mjera koje se trebaju preduzeti u tom smislu.

Norveška Delegacija u NATO PS organizirala je javnu tribinu o temi: „Problemi među polovima u vojnim konfliktima“ (Rezolucija UN 1325) na kojoj je brigadni general Kristina Lund imala uvodno izlaganje.

U izlaganju, koje je potkrijepljeno nizom podataka, koji su relevantni, prije svega, za OS Kraljevine Norveške vidljivo je da su procenti učešća žena u mirovnim misijama sve veći, ali da su time i problemi veći te da ih treba daleko ozbiljnije shvatati i sa njima se transparentnije suočavati. Tribini su prisustvovali Milorad Živković i Željko Grubešić.

24. 05. 2009. godine

Održani su sastanci Komiteta na kojima su članovi Delegacije PS BiH uzeli učešće:

- Politički komitet
- Komitet za nauku i tehnologiju

Politički komitet

U radu Komiteta učestvovali su Milorad Živković i ambasador Nikola Radovanović. Radom Komiteta predsjedavao je Karl A. Lamers, SR Njemačka.

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Kako ostati relevantan -mjenjanje NATO-a u vremenu, Jonas Gahr Store, ministar vanjskih poslova Kraljevine Norveške
- Kako unaprijediti odnose sa Rusijom, Raynall Andreychuk, generalni izvjestilac Kanada,
- Iran i svijet: neizvjesnost u balansu povjerenja i sigurnosti, prof. Volker Perthes, direktor Instituta za međunarodne i sigurnosne poslove SR Njemačke
- Testiranje transatlanske saradnje, Mike Ross, Sjedinjene američke države
- Gruzija i NATO, Rui Gomes da Silva, Portugal

Vođena je rasprava o unaprijeđenju odnosa sa Rusijom gdje su posebno istaknuti neki od problema i nesporazuma koji se desili između NATO i Rusije tokom sukoba Gruzije i Rusije i energetske krize između Rusije i Ukrajine. Neki od poteza Rusije u tim situacijama nisu odobreni od predstavnika nekih NATO zemalja, ali i sa ruske strane su iznijeti kontra argumenti s ciljem da se stane s pričom o problemima koji se gledaju ponekad jednostrano i pristrasno. Zaključeno da saradnja i dijalog nemaju alternativu i da probleme treba preventivno rješavati i o njima razgovarati kroz postojeća tijela, posebno Vijeće za odnose NATO i Rusije, i redovne konsultacije predstavnika NATO i Rusije.

Pozvane su sve NATO zemlje da dalje unaprijeđuju odnose sa Rusijom, da se odnosi razvijaju na argumentima, da se traže rješenja i da se gradi pristup koji neće stvarati nesporazume nego rješavati probleme.

O odnosima sa Iranom je vođena široka debata gdje je izražena zabrinutost za sadašnji nivo saradnje i dijaloga. Kritikovan je nuklearni program Vlade Irana i nepopustljivost u konačnom rješenju tog problema. Zaključeno je da će se nakon predsjedničkih izbora vjerovatno ići sa novim i djelotvornijom razgovorima gdje i američka administracija ima niz inicijativa koje bi mogle prevladati sadašnje stranje i unaprijediti odnose.

Raspravljalo se i o iranskoj spoljnoj politici, ljudskim pravima te uticaju spoljne politike Irana na stanje u Pakistanu.

Komitet za nauku i tehnologiju

U radu Komiteta su učestvovali Ivo Miro Jović.

Radom Komiteta je predsjedavao Lothar Ibrugger, predsjedavajući, SR Njemačka

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Klimatske promjene i nacionalna sigurnost, Pierre Claude Nolin, Kanada , specijalni izvjestilac
- Prezentacija o temi: „Klimatske promjene i nacionalna sigurnost“, Erik Solheim ministar za zaštitu okoliša u Vladi Kraljevine Norveške
- Borba protiv nedozvoljene trgovine, Michael Matheus, UK
- Režim nedozvoljene trgovine oružja za masovno uništenje: dobro, loše, ružno, dr. William Potter, Sum Nunn, Richard Lugar i James Martin, Institut za međunarodne studije Monterey SAD
- Prezentacija o temi: „Izazovi i ograničenja u praćenju budžeta za odbranu i povećanje troškova kroz saradnju i kooperaciju“, Neil Davies, Ministarstvo odbrane UK,
- Nuklearna renesansa, Mario Tagarinski, Bugarska

Klimatske promjene i posljedice za čovječanstvo su tema o kojoj su uvod dali naučnici i predstavnici naučnih institucija. Nakon uvoda vođena je rasprava u kojoj su vlade pozvane da učine dodatne napore da se stanje mijenja. Zabrinjavajuća statistika daje sve lošije prognoze o mogućim posljedicama za čovječanstvo. Traži se izrada i redefinisane nacionalnih strategija i zajedničko djelovanje gdje nema popusta ni za koga.

O nedozvoljenoj trgovini, posebno oružja za masovno uništenje, razgovarano je sa više aspekata. To je problem na koji se često ne gleda principijelno. Zatvaraju se oči i postavlja se pitanje da li je ponekad to i prešutna politika neke od vlada.

Naime, pod plaštom oslobađanja suvišnog i štetnog ciljano se ide u nedozvoljen posao gdje neke od vlada za te poslove odabiraju grupe ljudi koje su u sukobu sa zakonima.

25.05.2009. godine

Održan je sastanak Stalnog komiteta na kome je sumirana rasprava o prijedlogu rezolucija i deklaracija Konferencije.

Članovi Delegacije PS BiH u NATO PA održali su sastanak sa Nikolom Radovanovićem, ambasadorom BiH u Kraljevini Belgiji i Misiji BiH pri NATO.

Tom prilikom ambasador Radovanović je upoznao članove Delegacije o aktivnostima Misije BiH pri NATO, o stanju i stepenu realizacije programa koje realizuje BiH i njene institucije sa NATO, o aktuelnim i mogućem učešću OS BiH u misijama NATO kao i o drugim aktuelnim pitanjima.

Kada su u pitanju programi koji se realizuju sa NATO, sugestija je ambasadora Radovanovića da se nastavi dosadašnja uspješna realizacija IPAP, Programa individualne partnerske saradnje, da se na tematskoj sjednici Vijeća ministara BiH odredi dalji kurs u toj oblasti te da se NATO Koordinacioni tim Vijeća ministara BiH više uključi interesorno u realizaciju započetih aktivnosti.

Sugerisao je da se što prije definiše politika učešća OS BiH u NATO mirovnim misijama jer za to postoje osposobljeni ljudi u OS BiH te da se prema partnerima u NATO obaveze ispunjavaju na vrijeme i u skladu sa dogovorenim principima.

26.05. 2009. godine

Održana je plenarna sjednica NATO PS.

Plenarnoj sjednici je prisustvovala Delegacija PS BiH u NATO PS, Nikola Radovanović, ambasador pri Misiji BiH u NATO i Kraljevini Belgiji te Elma Kovačević, ambasador BiH u Kraljevini Norveškoj.

Tokom plenarnog zasjedanja izlaganje su imali:

- gospodin Thorbjorn Jagland, predsjednik Parlamenta
- gospodin John Tanner, predsjedavajući NATO PS,
- gospodin Jens Stoltenberg, Premijer Norveške
- gospodin Kai Eide, UN specijalni predstavnik za Avganistan
- gospođa Jozefina Topalli, predsjednik Parlamenta Albanije
- gospodin Luka Bebić, predsjednik Hrvatskog Sabora
- gospodin Jaap de Hoop Scheffer, generalni sekretar NATO i Predsjedavajući Sjeverno – atlanskog Vijeća,

Nakon obraćanja na Proletnom zasjedanju gospodin Scheffer je odgovarao na pitanja učesnika Konferencije.

U razgovor i diskusiju uključili su se i stalni ambasadori članica NATO gdje se pored ostalog razgovaralo kako unaprijediti odnose NATO sa Rusijom, kako misiju ISAF u Avganistanu učiniti djelotvornijom tekako rješavati postojeće probleme te kako naći najracionalnija rješenja u daljoj transformaciji NATO. Osuđen je nuklearni test Sjeverne Koreje i usvojena Rezolucija o stanju u Moldovi.

Izvještaj sačinio
Željko Grubešić

PREDSJEDAVAJUĆI DELEGACIJE
dr. Milorad Živković

Dostaviti:

- Kolegiju Doma naroda
- Kolegiju Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Kolegiju Sekretarijata
- Kopija: Ministarstvu vanjskih poslova BiH